

ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ПРЕЗЕНТАЦІЙ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДО РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ

У статті обґрунтовано необхідність реформування системи вищої освіти України, вдосконалення її змісту, інформаційно-технологічного забезпечення освітнього процесу. Визначено стан готовності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до розроблення мультимедійних презентацій з розвитку мовлення дітей. Запропоновано використовувати мультимедійні презентації з метою формування у студентів інформаційно-комунікативної компетенції.

На основі аналізу психолого-педагогічних досліджень визначено, що ефективному використанню мультимедійних презентацій сприяє дотримання дидактичних умов:

- раціональне поєднання усного викладання матеріалу під час лекційного заняття, засвоєних студентами знань під час практичних і лабораторних занять з інформацією мультимедійної презентації;*
- забезпечення максимальної реалізації функцій мультимедійної презентації, зокрема, стимулювання мислення, пам'яті, уваги здобувачів вищої освіти;*
- інтерактивна спрямованість мультимедійної презентації;*
- пропорційне співвідношення часу, що відводиться викладачу для ознайомлення студентів зі змістом теми лекційного заняття і часу, який відводиться на мультимедійну презентацію;*
- забезпечення сприймання інформації за допомогою максимального числа аналізаторів;*
- доступність інформації для сприймання та розуміння здобувачами вищої освіти;*
- раціональне дозування обсягу інформації, що презентується за допомогою мультимедійної презентації.*

Обґрунтовано, що мультимедійні презентації є ефективним засобом підвищення рівня знань, умінь та навичок майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти з розвитку мовлення дітей дошкільного віку, формування інформаційно-комунікативної компетенції студентів.

Ключові слова: діти старшого дошкільного віку, мультимедійна презентація, розвиток мовлення дітей, вихователь закладу дошкільної освіти.

Borova V.Ye.

USE OF MULTIMEDIA PRESENTATIONS IN PREPARATION OF THE FUTURE PRESCHOOL TEACHERS FOR CHILDREN'S SPEECH DEVELOPMENT

Reformation of the higher education system in Ukraine requires innovative changes in the priorities of educational policy, improvement of its content, information and technological support of the educational process. So the task to determine such

methods of interaction between teachers and future teachers of preschool education institutions in order to stimulate their successful professional development arises. One of the tasks of modernizing higher pedagogical education is to develop students' information and communication competence.

The problem of professional training of future teachers has been described in researches of the following scientists: V. Benera, O. Bogich, I. Bogdanova, A. Bogush, G. Bielienka, N. Gavrysh, T. Zharovtseva, L. Zdanevych, I. Kniazheva, T. Ponimanska, M. Roganova, T. Tanko, N. Lysenko, N. Malinovska and others.

Issues of using multimedia presentations in the training of future specialists were studied by the following scientists: Y. Avsiukevych, V. Bykov, M. Zholdak, I. Zakharova, V. Klochko, A. Kolomiyets, Y. Mashbyts, I. Pidlasyi, O. Spivakovskiyi, A. Khutorskiyi and others.

Multimedia presentation is a didactic tool that allows to transmit information in a visual and schematic form for improvement its perception and increasing its value. The effectiveness of using multimedia presentations is achieved when the following didactic conditions are met:

- a harmonious combination of oral presentation of the material during a lecture session and knowledge acquired by students during practical and laboratory classes with the information of a multimedia presentation;*

- ensuring maximum implementation of multimedia presentation functions, in particular, stimulating thinking, memory and attention of the higher education students;*

- interactive orientation of multimedia presentation;*

- the rational ratio of the time allocated to lecturer to familiarize students with the content of topic of the lecture session and the time allocated for a multimedia presentation;*

- ensuring the perception of information using the maximum number of analyzers;*

- availability of information for perception and analysis by higher education students;*

- rational dosing of the volume of information presented using a multimedia presentation.*

Comparative analysis of the final exam scores of students in the control and experimental groups of the higher education students confirmed our hypothesis that multimedia presentations are the effective means of increasing the level of knowledge of students, forming their information and communication competence

Key words: Keywords: older preschool children, multimedia presentation, language development of children, pre-school teacher.

Реформування системи вищої освіти України викликає необхідність інноваційних змін у пріоритетах освітньої політики, вдосконалення її змісту, інформаційно-технологічного забезпечення навчально-виховного процесу. Окреслені зміни сприятимуть формуванню професійної компетентності майбутніх педагогів, зокрема, вихователів закладів дошкільної освіти. Перед ними стоїть завдання оволодіти навичками й уміннями впровадження інформаційних технологій у професійну міжособистісну взаємодію. Однак, як засвідчує аналіз стану освітнього процесу, студенти не завжди виявляють прагнення до пошуку та критичного аналізу значного обсягу важливої інформації, виділення з неї ключових засад для майбутньої професійної діяльності. Тому постає завдання

визначити такі методи співпраці викладачів ЗВО з майбутніми педагогами, щоб стимулювати їх до успішного професійного становлення. Одним із завдань модернізації вищої педагогічної освіти є формування у студентів інформаційно-комунікативної компетенції. У державних документах України – законах «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року» – підкреслюється важливість реалізації окресленого завдання.

Проблема професійної підготовки майбутнього педагога висвітлювалася в дослідженнях В. Бенери, О. Богіч, І. Богданової, А. Богуш, Г. Беленької, Н. Гавриш, Т. Жаровцевої, Л. Зданевич, І. Княжевої, Т. Поніманської, М. Роганової, Т. Танько, Н. Лисенко, Н. Маліновської та інших.

Питання використання мультимедійних презентацій у підготовці майбутніх фахівців досліджували: Ю. Авсюкевич, В. Биков, Л. Гаврилова, М. Жолдак, І. Захарова, В. Ключко, А. Коломієць, Ю. Машбиць, І. Підласий, О. Співаковський, А. Хуторський та інші. Одним із засобів вирішення завдання формування інформаційно-комунікативної компетенції майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти є використання в освітньому процесі мультимедійних презентацій.

Мета статті: обґрунтувати доцільність та ефективність використання мультимедійних презентацій у підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до розвитку мовлення дітей.

Завдання дослідження:

1. Охарактеризувати умови ефективного використання мультимедійних презентацій у процесі викладання курсу «Дошкільна лінгводидактика» («Теорія і методика розвитку мови дітей»).

2. Визначити стан готовності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до розроблення мультимедійних презентацій з розвитку мовлення дітей.

Мультимедійна презентація – це інформаційний засіб, який дозволяє передавати інформацію у візуальному, схематичному вигляді, що покращує її сприймання та підвищує цінність. Залежно від вибраних критеріїв, виокремлюють декілька груп мультимедійних презентацій. За призначенням виділяють торгові, маркетингові, корпоративні та навчальні. Основною метою корпоративних мультимедійних презентацій є супровід виступу доповідача на певному заході – науковій конференції, науково-практичному семінарі, методичному об'єднанні вихователів закладів дошкільної освіти, презентації товарів або послуг певної фірми чи корпорації. Такі презентації містять переважно візуальні матеріали і мінімум тексту, оскільки значний обсяг інформації доносить до слухачів доповідач. Навчальні презентації використовуються під час проведення навчальних занять: лекційних, семінарських, практичних і лабораторних. Вони відповідають структурі та сценарію заняття, сприяють повній реалізації освітніх цілей. Мультимедійні презентації повинні бути інтерактивними, тобто передбачати зворотній зв'язок зі здобувачами вищої освіти.

За метою використання мультимедійні презентації поділяються на презентації для унаочнення і підтримки виступу доповідача та для самостійного ознайомлення здобувачів освіти з матеріалом [2]. За структурою презентації бувають лінійні та розгалужені. Перші, як правило, використовуються для ілюстрування певних фактів, положень, закономірностей при послідовному

викладанні матеріалу лекції, виступу і т. п. Для узагальнення знань, їх систематизації, уточнення використовують презентації розгалуженої структури. Вони дозволяють визначати рівень навчальних досягнень здобувачів вищої освіти [1, с. 3]. За способом функціонування мультимедійні презентації поділяються на презентації за сценарієм та інтерактивні презентації. Перші з них передбачають послідовну ілюстрацію тексту виступу чи лекції слайдами, зміст яких полегшує сприймання матеріалу, його аналіз та запам'ятовування. Інтерактивні презентації розробляються таким чином, щоб залучити слухачів до активного обговорення та дискусії з приводу змісту слайдів презентації [3]. Якщо за основу класифікації взяти критерій адресності презентацій, то їх поділяють на зовнішні та внутрішні. До зовнішніх належать презентації, коли слухачі та лектор є представниками різних організацій. Внутрішні мультимедійні презентації готуються для використання представниками однієї організації, наприклад, викладачем університету для його ж студентів [4]. А. Гаврилова лекційну презентацію класифікує за способом організації: до мультимедійних відносить ті, в яких задіяні слайди зі звуковими, відео і графічними матеріалами; до графічних презентацій – слайди із зображеннями, які ілюструють або доповнюють лекційний матеріал; звукові презентації містять тільки звукову інформацію [2].

Експериментальним шляхом доведено, що, сприймаючи інформацію на слух, людина здатна обробити з неї до однієї тисячі умовних одиниць за хвилину. Якщо в окресленому процесі бере участь зорове сприймання – до 100 000 одиниць інформації [1]. О. Пометун, Л. Пироженко стверджували, якщо людина сприймає інформацію тільки на слух, то запам'ятовує 20 % її обсягу, якщо читає текст – 30 %, а коли ознайомлюється з інформацією за допомогою і слуху, і зору, то запам'ятовує близько 60 % її обсягу [5].

Аналіз психолого-педагогічної літератури дозволив дійти висновку, що ефективність використання мультимедійних презентацій досягається за умови дотримання таких дидактичних умов:

- гармонійного поєднання усного викладання матеріалу під час лекційного заняття, з інформацією мультимедійної презентації;
- доповнення засвоєних теоретичних і практичних знань студентів новою інформацією мультимедійної презентації під час практичних і лабораторних занять;
- забезпечення максимальної реалізації функцій мультимедійної презентації, зокрема, стимулювання мислення, пам'яті, уваги здобувачів вищої освіти;
- інтерактивна спрямованість мультимедійної презентації;
- раціональне співвідношення часу, що відводиться викладачу для розкриття змісту теми лекційного заняття із мультимедійною презентацією;
- забезпечення сприймання інформації за допомогою максимального числа аналізаторів;
- доступність інформації для сприймання та аналізу здобувачами вищої освіти;
- раціональне дозування обсягу інформації, що презентується за допомогою мультимедійної презентації.

Від ґрунтовних теоретичних знань та практичних умінь і навичок майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти значною мірою буде залежати мовленнєвий розвиток дитини, її становлення як мовленнєвої особистості.

Усвідомлення мовленнєвої дійсності для дитини дошкільного віку – складний процес, адже мовлення для неї – абстрактна субстанція. Її практичне пізнання і засвоєння вимагає постійного керівництва зі сторони дорослих. Саме тому надзвичайно важливо, щоб майбутні вихователі закладів дошкільної освіти під час оволодіння фахом отримали глибокі, системні знання, практичні уміння і навички розвитку мовлення дітей.

У своєму дослідженні ми намагалися з'ясувати, яким чином мультимедійні презентації впливають на успішність засвоєння матеріалу з навчальної дисципліни «Дошкільна лінгводидактика» («Теорія та методика розвитку мови дітей»). Для того, щоб отримати відповідь на поставлене запитання, ми провели анкетування серед здобувачів вищої освіти. Їх ми традиційно поділили на 2 групи: контрольну та експериментальну. До контрольної групи були зараховані 24 студенти стаціонарної та 68 студентів заочної форми навчання спеціальності «Дошкільна освіта» Приватного вищого навчального закладу «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука». Потрібно зазначити, що під час викладання навчальної дисципліни 10 із 19 (52,6%) тем вивчалися без мультимедійного супроводу, оскільки матеріали на той час не були підготовлені. Анкетування проводилося після вивчення окресленого курсу. В ньому взяла участь також експериментальна група майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти – 28 студентів, що здобувають освіту на стаціонарній формі навчання та 86 студентів заочної форми навчання спеціальності «Дошкільна освіта» цього ж університету. Оскільки, на той час мультимедійні презентації були підготовлені до всіх тем курсу, то відповідно вони використовувались на заняттях зі студентами експериментальної групи. Анкета передбачала відповіді здобувачів вищої освіти на такі запитання:

1. Назвіть теми курсу, які Ви вивчили під час занять з «Дошкільної лінгводидактики».

2. Обґрунтуйте свою думку щодо значення мультимедійних презентацій у процесі вивчення «Дошкільної лінгводидактики».

3. За якими темами «Дошкільної лінгводидактики» мультимедійні презентації Вам найбільше запам'яталися і чому?

4. Яка основна, на Ваш погляд, мета використання мультимедійних презентацій з «Дошкільної лінгводидактики»?

5. На що саме Ви звернете увагу у підготовці авторської мультимедійної презентації з розвитку мовлення дітей дошкільного віку?

Відповідаючи на перше питання анкети, студенти контрольної групи як денної, так і заочної форми навчання назвали 13 тем із 19 (68,4%), що передбачені навчальною програмою. Найчастіше майбутні вихователі закладів дошкільної освіти забували вказати теми, що носили теоретичний характер, як наприклад, «Теоретичні засади дошкільної лінгводидактики», «Зміст, засоби і методи розвитку мовлення дітей дошкільного віку». 5 студентів тему «Методика формування граматичної правильності мовлення» трактували як тему «Методика навчання дітей дошкільного віку грамоти». Можна відзначити той факт, що жодну з тем, які супроводжувалися мультимедійною презентацією майбутні вихователі закладів дошкільної освіти не забули назвати. Особливо запам'ятався зміст тих із них, презентація до яких включала відеоматеріали, що ілюстрували методику проведення занять, розважальних заходів, інтерактивних технологій у роботі з дітьми або нестандартних відповідей дітей, відповідей-жартів чи вчинків

дітей дошкільного віку. Студенти експериментальної групи як денної, так і заочної форм навчання із 19 тем навчальної дисципліни назвали приблизно однакову їх кількість тем (17 – 89,5%). Вони відображали основний зміст навчальної дисципліни. Оскільки переважна більшість опитаних не назвали формулювання двох тем лекційних занять, то ми вирішили проаналізувати, в чому саме полягала причина неуважності саме до окреслених тем. Опитування студентів під час іспитів засвідчило, що в них не було достатньої мотивації до засвоєння матеріалу. Майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти, мало цікавили теоретичні засади дошкільної лінгводидактики. Студенти вважали, що окреслені знання є неактуальними для майбутньої практичної діяльності. Серед опитаних контрольної групи не називалися теми, вивчення яких не супроводжувалося мультимедійною презентацією. Серед студентів експериментальної групи не було таких, що не диференціювали теми з методики вивчення граматичної правильності мовлення і теми із навчання дітей дошкільного віку елементів грамоти. Проаналізуємо відповіді майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти на друге питання анкети щодо значення мультимедійних презентацій для засвоєння знань із методики розвитку мовлення дітей дошкільного віку. 87 студентів (94, 5%) контрольної групи і 112 (98,2%) експериментальної зазначили, що мультимедійні презентації сприяли кращому запам'ятовуванню матеріалу, логічному його структуруванню. 90 (97,2 %) майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти контрольної групи і 110 (96,5%) студентів експериментальної групи підкреслили, що при використанні мультимедійних презентацій є можливість сприймати матеріал за допомогою як слуху так і зору, що полегшує засвоєння навчального матеріалу. Приблизно 98 % студентів обох груп зазначили, що зразки занять із розвитку мовлення дітей дошкільного віку, які розглядаються під час мультимедійних презентацій, полегшують написання конспектів занять з розвитку мовлення для дітей дошкільного віку та спрощують моделювання фрагментів таких занять під час практичних і лабораторних занять здобувачів вищої освіти. Вони ж у відповідях на питання анкети відзначили, що мультимедійні презентації дають можливість відстежити міжпредметні зв'язки з іншими методиками дошкільної освіти і накреслити загальну систему педагогічної діяльності вихователя закладу дошкільної освіти. Студенти контрольної та експериментальної груп стверджували, що лекційний матеріал, який супроводжується або доповнюється мультимедійною презентацією, легше запам'ятовується в силу того, що презентується у різних формах: зображеннях (фото, малюнки, схеми, карти, графіки, діаграми і т. п.); звукових картинках (звукозаписи уривків занять, читання творів дитячої літератури акторами театру і кіно, музичний супровід тексту і т. п.); відео (уривків занять, режимних моментів та різних видів діяльності дитини у групі закладу дошкільної освіти; анімації та анімаційного імітування). Учасниками опитування була відзначена інформаційна ємність мультимедійних презентацій, тобто можливість на одному слайді розмістити значний обсяг інформації та компактність зберігання інформації (на відміну від таблиць, плакатів, стендів і т. п.).

На третє запитання «За якими темами «Дошкільної лінгводидактики» мультимедійні презентації Вам найбільше запам'яталися і чому?» студенти контрольної групи відповіли, що такими темами були: «Виховання звукової культури мовлення дітей дошкільного віку», «Методика формування граматичної

правильності мовлення у дітей дошкільного віку», «Методика словникової роботи з дітьми закладів дошкільної освіти» та інші. Названі теми запам'яталися цікавою формою побудови лекції з достатньою кількістю діалогів викладача зі студентами, чітко структурованою мультимедійною презентацією. Тема «Методика виховання звукової культури мовлення дітей дошкільного віку» виявилася особливо актуальною для 4 студентів стаціонарної форми навчання контрольної групи, оскільки вони мали недоліки вимови [p]. Саме для цих здобувачів важливо оволодіти фонетичною компетенцією, адже вихователь із недоліками мовлення не може успішно виховувати мовленнєву особистість дитини дошкільного віку. Студенти експериментальної групи назвали майже всі теми курсу «Дошкільна лінгводидактика». Це пояснюється тим, що мультимедійні презентації включали не тільки графічні матеріали, короткі тексти, а й відеофрагменти занять, режимних моментів, що додатково розкривали зміст питань теми.

Відповідаючи на четверте питання «Яка основна, на Ваш погляд, мета використання мультимедійних презентацій з дошкільної лінгводидактики?» студенти відповідали коротко і досить обґрунтовано: «Мультимедійна презентація сприяє кращому структуруванню матеріалу» (Ірина Я.), «Використання мультимедійної презентації під час занять викликає підвищений інтерес до заняття» (Оксана К.), «Мультимедійна презентація, що містить фрагменти відеозаписів занять, свят, розваг і використовується під час лекційних, практичних і лабораторних занять дозволяє більш наочно, із професійним спрямуванням сприймати матеріал, моделювати свою професійну діяльність в аналогічних ситуаціях» (Катерина Ю.). «Якщо на лекційних, практичних, лабораторних заняттях використовується мультимедійна презентація, то виникає питання «А що буде сьогодні на занятті?» і таким чином підтримується до нього інтерес» (Ольга К.). «Використання мультимедійних презентацій є зразком для підготовки аналогічних матеріалів до засідань методичних об'єднань вихователів закладів дошкільної освіти» (Тетяна А.). «Мультимедійні презентації сприяють креативності професійної діяльності педагога» (Євгенія Д.).

На першому лекційному занятті з дошкільної лінгводидактики здобувачі вищої освіти експериментальної групи були попереджені про те, що вони готуватимуть мультимедійні презентації за однієї із важливих проблем розвитку мовлення дітей дошкільного віку. Після проведення перших практичних занять було цікаво з'ясувати відповідь студентів на 5 запитання анкети: «На що саме Ви звернете увагу в підготовці авторської мультимедійної презентації з розвитку мовлення дітей дошкільного віку?». Відповіді студентів контрольної та експериментальної групи суттєво не відрізнялися. Вони засвідчили те, що переважна більшість із них обов'язково зверне увагу на характеристику розвитку мовлення дітей кожної вікової групи (закономірності та особливості окресленого процесу). Майбутні вихователі закладів дошкільної освіти стверджували, що зміст презентації має бути настільки структурованим, щоб його, а отже і методику роботи із формування у дитини певної компетенції, легко було запам'ятати. 7 студентів пояснили, що обов'язково звернуть увагу на висвітлення у мультимедійній презентації досягнень передового педагогічного досвіду вихователів із теми, що висвітлюється. Такий вибір пояснили тим, що у своїй роботі краще спиратися на ті досягнення, що є в дошкільній освіті, ніж самостійно шукати ефективні методики розвитку мовлення дітей дошкільного віку. 28 студентів написали, що доцільно готувати мультимедійні презентації з

відеофрагментами занять чи інших режимних моментів. Такий підхід полегшить адаптацію майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до практичної діяльності в майбутньому. 35 студентів, відповідаючи на питання, зазначили, що звернули б увагу на співпрацю колективу закладу дошкільної освіти з батьками з питання розвитку мовлення дітей. 6 студентів зазначили, що у мультимедійних презентаціях будуть пропонувати дискусійні питання з методики розвитку мовлення дітей, щоб стимулювати їх подальше обговорення педагогами або батьками. Серед відповідей були і такі: «Важливо підібрати комфортні кольори для фону слайдів», «Зміст слайдів краще сприймається тоді, коли мультимедійна презентація містить відеофрагменти», «Під час презентації не потрібно зловживати текстом», «Не раціонально створювати більше 20 слайдів», «На одному слайді бажано поміщати обмежений обсяг інформації», «На одному слайді не повинно бути багато нових наукових термінів», «Інформація на слайді має бути презентована таким розміром тексту, щоб він легко сприймався, а слайд можна було сфотографувати».

Студенти експериментальної та контрольної груп отримали завдання підготувати мультимедійну презентацію за однією із важливих проблем становлення мовленнєвої особистості дитини дошкільного віку. Під час консультації здобувачі вищої освіти отримали поради із методики покрокової підготовки мультимедійного проекту. Було рекомендовано ознайомитися з сайтами закладів дошкільної освіти. Вони є своєрідним банком передового педагогічного досвіду діяльності вихователів закладів дошкільної освіти. На виконання завдання студентам стаціонарного відділення відводилося 14 днів, студентам заочної форми навчання міжсесійний період – 3 місяці.

Результати виконаної роботи аналізувалися за такими критеріями.

1. Відповідність мультимедійних презентацій загальним вимогам: а) наявність титульного слайду, який створений на основі корпоративного шаблону; б) єдиний стиль оформлення усіх слайдів; в) дотримання правил орфографії, пунктуації, скорочень і правил оформлення тексту; г) наявність останнього слайду зі списком використаних у мультимедійній презентації джерел.
2. Дотримання вимог до дизайну: а) наявність на всіх слайдах логотипу університету; б) використання не більше трьох кольорів на одному слайді, наприклад, один для фону, другий для заголовків, третій для текстів; в) змінювання фону слайдів у виключних випадках; г) дотримання інформації про те, що фон має бути елементом заднього (другого плану), тобто виділяти, відтіняти, підкреслювати інформацію, розміщену на слайді, а не затуляти її.
3. Вимоги до змісту слайдів: а) зміст мультимедійної презентації має відповідати дидактичній меті та завданням заняття чи заходу; б) на слайді доречно подавати одне ключове поняття; в) добре сприймаються на одному слайді 7–8 рядків тексту; г) на слайді рекомендується розміщувати одну діаграму чи одну схему; д) найважливіша інформація розміщується в центрі слайду при переважно горизонтальному розташуванні інформації; е) якщо на слайді поміщаємо світлинку чи картинку, підпис подається під нею.
4. Вимоги до тексту слайдів мультимедійної презентації: а) максимальна інформованість тексту, його стислість та лаконічність; б) для подання текстового матеріалу використовується шрифт розміром 20, лише у виключних випадках – 14; в) рекомендується використовувати не більше 1 – 2 варіантів шрифтів; г) довжина рядка тексту на слайді має відповідати не більше 36 знакам; д) відстань між рядками 1,5 інтервали,

між абзацами – 2 інтервали; г) текст на слайді має бути відформатований, не можна допускати «рваних» країв у тексті; д) не потрібно зловживати гіперпосиланнями, підкреслюючи їх. 5. Вимоги до візуального та анімаційного ряду: а) матеріал, який подається на слайді, має бути чітко структурований у коротких реченнях, схемах, діаграмах; б) матеріал практичного спрямування бажано підкріплювати доречними відеофрагментами; в) цифрові дані краще презентувати у таблицях, діаграмах, що витримані у стриманих кольорах; г) необхідно перевіряти якість зображення (його контрастність, відсутність недоречних деталей, зображень і т. п.); д) якість музичного ряду має ілюструвати серйозність проблеми чи питання, музика не має відволікати увагу від сприйняття інформації; е) під час перегляду відеофрагментів варто звернути увагу на відсутність сторонніх шумів; ж) ефекти анімації варто застосовувати для концентрації уваги на ключових моментах, поетапного виведення змісту слайду на екран, для демонстрації руху або послідовності дій.

Аналіз авторських мультимедійних презентацій студентів засвідчив, що переважна більшість із них засвоїли зміст курсу «Дошкільна лінгводидактика» та показали достатній рівень вміння систематизувати найважливіші теоретичні засади та практичні методичні поради з розвитку мовлення дітей дошкільного віку. Охарактеризуємо найтипівіші недоліки, які були допущені майбутніми вихователями закладів дошкільної освіти у підготовці мультимедійних презентацій. Із 114 здобувачів вищої освіти 17 студентів (14,9%) не пропонували під час презентації визначення ключових понять методики розвитку мовлення дітей з конкретної теми, наприклад, методики словникової роботи, методики формування граматичної правильності мовлення дітей і т. п. Пояснювали це тим, що терміни для вихователів закладів дошкільної освіти є зрозумілими. 5 (4,4 %) студентів на титульному слайді не розмістили логотипу університету та не назвали авторів презентації. 7 (6,1 %) студентів змінювали фон слайдів, але пояснити, з якою метою це робили не змогли. 16 студентів розмістили на одному слайді значний обсяг тексту, що утруднювало його сприйняття та свідчило про невміння авторів структурувати інформацію та виділяти найсуттєвіші методичні поради. Не завжди студенти дотримувалися вимог щодо розміру шрифтів текстів та інтервалів між абзацами, намагаючись розмістити на слайді більше інформації. Варто звернути увагу майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти на необхідність повної відповідності заголовку слайду та матеріалу, що презентується на ньому (у 5 авторів така відповідність була неповною). 12 студентів відчували проблеми зі структуруванням матеріалу, що стосується подання показників розвитку мовлення у таблицях.

Порівняльний аналіз підсумкових екзаменаційних балів здобувачів вищої освіти контрольної та експериментальних груп підтвердив нашу гіпотезу про те, що мультимедійні презентації є ефективним засобом підвищення рівня знань студентів із методики розвитку мовлення дітей дошкільного віку, формування інформаційно-комунікативної компетенції випускників ЗВО. Перспективу подальшого дослідження вбачаємо у визначенні критеріїв сформованості у майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти інформаційно-комунікативної культури засобами мультимедійних презентацій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Авсюкевич Ю. Обучение презентации на английском языке: цели и содержание. *Вісн. Черніг. держ. пед. ун-ту*. 2006. Вип. 43. С. 3 – 7.
2. Гаврилова Л. Г. Використання навчальних мультимедійних презентацій на лекціях з мистецьких дисциплін у педагогічному ВНЗ. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. 2010. №7(149). Ч. I. С. 66 – 72.
3. Гумінська О. Використання мультимедійних засобів – оновлення методики викладання мистецтв. *Мистецтво та освіта*. 2009. № 3 (53). С.19 –22.
4. Могильна Н. М. Створення презентацій засобами Microsoft Power Point. Київ. 2005. 28 с.
5. Пометун О. І., Пироженко Л. В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. Київ. 2004. 192 с.

REFERENS

1. Avsyukevich Yu. (2006). Obuchenie prezentacii na anglijskom yazyke: celi i sodержanie. *Visn. Chernig. derzh. ped. un-tu*. Vip. 43. С. 3 – 7. [in Russian].
2. Gavrilova L. G. (2010). Viktoristannya navchalnih multimedijnih prezentacij na lekciyah z misteckih disciplin u pedagogichnomu VNZ . *Visnik LNU imeni Tarasa Shevchenka*. №7(149). Ch. I. S. 66 – 72. [in Ukrainian].
3. Guminska O. (2009). Viktoristannya multimedijnih zasobiv – onovlennya metodiki vikladannya mistectv. *Mistectvo ta osvita*. S.19 –22. [in Ukrainian].
4. Mogilna N. M. (2005). Stvorennya prezentacij zasobami Microsoft Power Point. 28 s. [in Ukrainian].
5. Pometun O. I., Pirozhenko L. V.(2004). Suchasnij urok. Interaktivni tehnologiyi navchannya. Kiyiv. 192 s. [in Ukrainian].

boyar2003@ukr.net

Рецензент: д. пед. н., професор Бенера В.Є.